

EESTI POLITSEILEHT

№ 12

25. weebruaril 1922. a.

II. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — iga laupäew.

Tellimise hind: aasta peale Mk. 800.—
 poole aasta peale 400.—
 weerand aasta peale 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 18.—

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis.
 Awatud kell 9—3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek. Mk. 2400.—	1/8 lehek. Mk. 300.—
1/2 " " 1200.—	1/16 " " 175.—
1/4 " " 600.—	1/32 " " 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.

Jooksew arwe „Eesti Pangas“ nr. 1056.

Politseiametnikkude fogu.

Meie anti wabariigi politseiametnikkude-fogu põhikirja kawa ühes mõnesuguste suusõnaliste märkustega, millede tähtsus ei lasa meid nendest waikides mööda minna.

Üldised määrused sisalduwad paragrahwi (§ 3), mille järele „kriminaal- ja kaitsepolitsei osakonnad, samuti ka politsei jaoskonnad, kus tegewliikmeid üle 20, wõiwad omaette politseiametnikkude fogu asutada“.

Rogu wabariigi politsei, oma erialade peale waatamata, peats üks perekond olema. Ka see asjaolu, et meie politsei kätte ministriumile allub, ei tohiks siin lõhet sünnitada. Tähtsamad politsei ülesanded, — awaliku korra alalhoidmine ning kodanikkude isikliku ja warandusliku julgeoleku kindlustamine, — on ju terve politsei kohta ühed ja samad. Kui juba politseiametnikkude fogu oma eesmärgiks seawad „ühendada liikmeid“ (§ 5-b), kuidas wõib siis sama põhikiri teisel kohal neid pragusid veel laiendada, mis meie politsei ühtlusest lõhkuda ähwardawad?

Ka teises suhtes ei leia meie seda määrust otsustarbekaks. Politseiametnikkude fogud seawad omale nii laialisi ülesandeid, et nende täitmine mitte wähe raha nõudma ei saa. See asjaolu on enesest tungiw küll, et fogue liikmete arwu suurendamise eest hoolitseda. Kui aga politseiametnikkude fogue jõude kohtadepeal nende kindlustamisega nõrgendada, siis wõib küll ette näha, et kõi

head eesmärgid, mis põhikiri üles loeb, suuremalt jaolt paberile jääwad.

Wähe põhjendub näib meil ka olewat § 10, mis lihtliigete (wabapalgaliste politseiteenijate) hääleõigust eitab. Kui nemad liikmemaksusid maksawad, siis peats see asjaolu neile ka õigust andma selle järele tegelikult walwata, mis otstarbeteks nende ainelistel ohwrid lähewad.

Terwe rida paragrahwe annawad politsei, kriminaal- ja kaitsepolitsei ülematele kohtadepeal teatud eesõigused, mis just igatord kottukõlas ei tahaks olla politseiametnikkude fogue, kui seltskondliste asutuste, eesmärgidega. Politsei juhtiwad jõud kohtadepeal peats fogudes lihtsate, ilma millegi eesõigusteta liikmetena esinema. Mis neid üle teiste liikmete tafapinna tõsta suudaks ja neile juhtiwat osa fogudes kindlustaks, oleks nende isiklik autoriteet, kuid mitte nende ametaste. Klubisid, olgugi teatud ametkonna alal, ei wõiks teenistusega segada, sest et nende eesmärgiks on ju, teenistuse muresid kõrvaldada, puhkust wõimaldada ihu ja hinge poolest.

Ei taha kottukõlas olla üldiselt tuntud klubide korraga ka §§ 19 ja 20, millede järele korrapidamine fogue ruumides „fõrgema ametastme liikme“ kohuseks tehakse. Kes on see mainitud kõrgema ametastme liige, kui fogu ruumides, ütleme, kolm peawalitsuse ülemat, ehk kaks jaoskonnaülemat, kui wanemad ametnikud, wiibiwad?

Ka kogude juhatuse konstrueerimine võiks teistel alustel sündida. Misparast ei peaks majavanem ja spordijuhataja mitte juhatuse liikmed olema. On ju nende kohused mitte vähem tähtsad, kui näituseks laekahoidja ja sekretäri omad, keda põhikiri juhatuse liikmetena esitab.

Mõtlemata panevad ka §§ 33 ja 34, mis üldiste koosolekutele osavõtmise kogude liikmetele

junduslikuks teeb ning neilt õiguse võtab „enne koosoleku lõppu sealt lahkuda“. Sunniteel huvi loetada seltskondlises elus on katse, mis viististi nurja läheb. Teisest küljest peaks arvesse võtma, et just politseiteenistus tihti peale juhtumisi pakub, mis igasugused koosolekud kõrvale liuktab. Teenistuse huvid peaksid siin seltskondliste ees käima.

Külasfäigul Soome politseis.

Kriminaal-politsei inspektor A. Siit.

(4. järg.)

Sõjariistaks on krim.-politsei ametnikul Browning-süsteemiline revolwer.

Tehnilise varustuse poolest ei ole Soome krim.-politsei meist liig palju ees. Peale käeraudade, suurendusklaasi, mõõdupaela ning hädakarwiliste pulbrite ei ole ametnikul jälgimisele minnes midagi kaasa võtta. Osakonnas on aga olemas kaks head päevapildiaparaati: üks registreerimiseks ja teine kohapeal ülesvõtete tegemiseks.

Mingisuguseid väliseid märkiseid krim.-politsei ametnikud ei kanna. Igal ametnikul on päevapildiga varustatud ametitunnistus, mida ta nahast kaante vahel alati taskus kannab ja ametitalituste puhul ette näitab.

Päevakurssi järele võrreldes ei olnud ametnikkude palgad meie omadest palju kõrgemad. Et aga elu Soomes märksa odavam, kui meil (riiete ja jalanõude pealt isegi 50%), siis on Soome ametivendade majandusline järg meie omast muidugi tuntuvalt parem. Peale palga makstakse igale ametnikule 400 marka aastas riiete muresemiseks ja perekonnaga inimestele 150 marka kuus iga lapse pealt. Ametnikkudel on kaotada prii arst, kuid arstirohud peab igaüks omal kulul ostma.

Puhkeaegade lubamisel võetakse arvesse teenistuse aastaid. Kes näit., alla 5 aastat teeninud, võib ainult kuni kahe nädalani puhkust saada, kes üle viie aasta teeninud — kuni 18 päeva, kes 10 aastat täis — kolm nädalat ja üle kümne aasta — üks kuu.

Ametühisusline liikumine avaldub võrdlemisi kitsastes piirides. Praegu on olemas ainult sisetiste ametnikkude ametühisus ühiseit välispolitseiga. Tuleval aastal kavatsetakse võimaldada sisetiste ametühisusse ka esikuteerimiseametnikkudele.

Kantsleiline asjaajamine näis samasugusena kui meilgi. Krim.-politseisse juhitakse ainult see-sugune kirjavahetus, mis otsekoheselt ühendusesse kuritegudega. Suurem kirjavahetus seisab wastutusele võetavate isikute kohta eelkaristuse teadete nõudmises ja isikute ning varanduste otsimises.

Eelkaristuse teadete keskkoht asub kohtuministeriumi juures.

Kuritegevuse statistika peetakse politseimeistri kantseleis ühiseit välispolitseiga. Krim.-politsei osakond saabab selleks otsiarbeks politseimeistrile arvulised andmed kuu jooksul ülesantud ja avalikustatud kuritegude kohta. Selles suhtes oleme meie soomlastest weidi ees.

Registratuur sellewastu on Helsingi krim.-politseis võrdlemisi heas korras. Daktiloskoopiline registratuur on olemas 1900 aastast saadik. Peale krim.-politsei asutuste toimetakse kurjategijate registreerimist ka wangimajades. Keskbüroo on Helsingi osakonnas, kuhu kõik teised registreerimist toimetavad asutused oma kaardid saadavad. Tarwitusel on suurekaustaline Saksa registreerimise kaart. Kaardid klassifitseeritakse Henry-Verlioti süsteemi järele, mis meil tarwitusel olema Henry Moscheri süsteemile lähedalt sugulane. Sisestulnud kaardid kirjutakse kõigepealt järjekorranumbri all registreeritute raamatusse, siis kirjutakse iga kaardi kohta generaalkartoteegi jaoks väike kaardike, kuhu üles tähendatakse registreeritu nimi, suure kaardi daktiloskoopiline wormel ning raamatu järjekorranumber. Selle järele paigutakse suur kaart registreerimise kappi wormeli järele ja väike — generaalkartoteeki tähestiku järele. Nii on võimalik mõlemitpidi kaarti leida: näpupalgede ja nime järele.

Suur registreerimise kapp sisaldab 19 mappi, mille wahela kaardid wormeli järele ära mahutakse. Nimetud arwust on sagedamini forduwate wormelite jaoks, nagu näit $\frac{1}{1}$ ja $\frac{5}{17}$, kaks ja rohkem mappi, kuna vähemforduwaid wormelid sellewastu mitu ühte mappi mahutakse. Sarnane kokkühoidmine on üksnes kaartide võrdlemisi väike arwu tõttu võimalik.

Registreerimise kaartide juure käiwad peale generaalkartoteegi weel kaks väiksemat kartoteeki: üks Helsingis registreeritud kurjategijate üle ja teine kurjategijate hüüdnimede järele.

Antropomeetrisestest mõõtmistest tarwitakse ainult kehapiikust püsti seistes.

Päewapildid registreeritud kurjategijatest walmistatse tahes eksemplaaris: üks kurjategijate albumi ja teine otšimiskaardi jaoks. Päewapiltide jaoks on jällegi üldine nimestik tähestikuga, kuhu ühtlasi ka üles märgitakse, misšugusse albumi päewapilt paigutatud.

Albumid on jactud kuritegude liikide ja kurjategijate eriala järele, näit., tapjad, wägistajad, rööwolid-riisujad, murdwargad, kauplustewargad, majawargad, saunawargad, sadama- ja turuwargad, juhuslikud wargad, mitmesugused kurjategijad, lõbunaisterahwad, pealinnast wäljasaadetud isikud. Kaartide paigutamist albumitesse ei toimetata Bertilloni süsteemi järele, waid lihtsalt järjekorranumbri järele.

Iga registreeritud kurjategija kohta kirjutakse ka otšimiskaart walmis. Otšimiskaart sisaldab kurjategija wäljapaistwamad tundemärgid tema isikut kirjeldusega ja on warustud päewapildiga. Kaardid hoitakse alal ümbrilkudes nimestiku järjekorras ning wõetakse juhtuwa otšimise korral tarwitusele.

Isikut kirjeldus seisab naabritel tänini nõrgal alusel, sest puudub soomekeelne isikut kirjelduse erišnastik.

Selle kohta, keda nimelt peab registreerima, puudub seaduse otšekohene juhatus. Tegelikult registreeritakse pea kõiki, keda süütegude asjus kohtulikule wastutusele wõetakse.

Kurjategijate ja kuritegude läbi kadumaläänud asjade otšimine lõtkab samuti, nagu meilgi wana otšimiskorralduse ajal. Iga politseiasutus, kelle käes otšimist põhjendaw asjatoimetus, alustab otšimist iseseiswalt, saates otšimiskirju aruanagemist mõõda politseimeistriele ja kroonuwogididele. Krim.-politsei osakondades on otšitawate isikute kartoteegid olemas ja linnades antakse iga

otšitawa kohta ka wastaw leht aadresslauda. Kõnelesin Soome kolleegadele meie uuesti otšimiskorralduse kawast, mis näis nendes aratawat elawat huwi; nad kahtlesid aga, kas seesugune korraldus oleks tehniliselt läbiwiidaw suuremas riigis?

Ametnikkude töowiljatuse kontroleerimiseks peetakse, nagu meilgi, igapähe jaoks kontrollraamatut. Wiimaste rewideerimine on kriminaalkommissaride ja ühe wanema detektiivi ülesandeks. Peale selle on detektiivid kohustud hommikustel ja õhtustel kokkukogumistel käsilolewate juurdluste käigu kohta seletusi andma osakonna ülemale ehk krim. kommissaridele.

Lõpuks tehti mulle lahtelt wõimalitaks Helsingi politsei koerakawatust waadata. Politseikoerad on Helsingis olemas ju 1907. a. jaadik. Praegu on kawatuses 7 koera 5 pojaga. Täiesti wälja dresseeritud on ainult 2 koera. Teised on pooliku kawatusega, kuid siiski kõlblikud patrulliteenistuseks. Koerte asutus asub Kallio-poolisel linnasermal, keset metsikuid kaljusid. On olemas tarwiline dresšuurisõeseseade, nagu barjeerid, redelid, kaitseülkonnad jne. Ametis on 10 detektiivi ühe wäljaõppinud dresšeerija juhatusel. Ühe koera lasti minu lõbuseks oma kunstidemonstrearida ja tark loom täitis rea mitmeteksiiseid etteasteid, nagu kaukuse- ja kõrguse- hüpped, ronimine redelil, wahtipidamine kraami ja kurjategija juures, laskeriistaga warustud kurjategija kinnihaaramine, peidetud asja ülesotšimine jne. päris laitusetalt. Teati jutustada mõnest juhtumisest, kus koerad kurjategija leidmiseks otšekohe on kaasa aidanud. Linnas tarwitakse neid enamasti patrulleerimiste juures, kus õpetud koer politseilikule tõessti truuks jelsimeheks ja abiliseks wõib olla. (Lõpp.)

Kriminaal osa.

Kriminalisti mõttekõõ.

Dr. jur. Erich Anuschat'i järele A. L.

(3. järg.)

Kuidas mõnikord ka pealtnäha kõige tühisemad märgid juurdlejat wõiwad edasi aidata, sellest üks näitus.

Naudteesilla alt Berliinis leiti korn, milles wägistud tütarlapse furnuteha. Peale tühjendamist otšiti korn põhjalikult läbi ja leiti tema wirwade wahelt wiis tillukest gipsitükikest, kõikidel üks pool rohelist wärwi. Misšugustest asjadest leitud tükikesed pudenenud, seda oli wõimata selgete teha. Jälgimist juhtim politseinik kogus teateid kõikide meesterahwaste üle, kes selles linnajaos wäikeste tütarlaste tülitamises tabatud ja wõttis nende juures läbiotšimise ette. Ühe sar-

nase tegelase korteris leidusid kaks rohelisteks wärwitud gipsist kaju, mille küljest tükikesed ära pudenenud. Korwist leitud gipsitükikesed passifid pudenenud kohtadesse ja peale lähemat ülekulamist tunnistas korteriomanik ennast tütarlapse surmamises süüdi.

Et sarnastel juhtumistel sagedasti suurendusklaasi, mikrokoobi, keemia ja päewapildistamise peab appi wõmma, on enesestmõistetaw. Kuid nimetud abinõusid wõib üksnes asjatundja otstarbekohaselt kasitada. Kriminalisti ülesandeks jäägu eeskätt wastawaid objekte üles otšida ja neid õige mehe käite toimetada. Selleks peab

tema oma pilku teritama, ennast harjutama iga asja tema üffikofades tähele panema.

On nüüd andmed leitud ja eespoolkirjeldud wiisil igakülgset walgustud, siis asume nende hindamisele, s. o. katsume järeldamiseks ja järeldaamise teel selgusele jõuda nende ulatuse tõelikkuse ja tähenduse üle. Paljud andmed ongi niisugused, mida ainult praegu nimetud wiisil võib hinnata, näit. ülekuulamisel saadud seletused ja muul teel kogutud teated. Siinjuures ei ole ülearune meele tuletada, et hindamine kui ta waatlemine üldse ei ole enesest veel otsuse järeldamine.

Andmete hindamist toimetame kahesuguse mõlemistegewuse abil, mida nimetatakse teadusliku nimega analüüsiks ja sünteesiks. Analüüsi tarwitame jällegi kahes mõttes — eraldades ja lahutades. Meie eraldame kõigepealt iga andme, olgu see nüüd jälg, saadud teade või otsus, teiste hulgast välja ja võtame teda järeldamiseks alla üffikult. Jätaksime seda tegemata, siis võiksime hindamise juures tahtmatult sattuda teiste asjaolekute mõju alla, mis hinnatava andmega ühenduses. Waewalt hakkaks kriminalist pikemalt arutama andmete juures, mis saadud mõnelt assessorilt või politseinikult. Tema hindaks aga samu andmeid kahtlemata teisiti, kui need oleks saadud wäike haridusega ja madalal seltskondlikel seisukohal seiswalt isikult. Seltskonnas wäljapaistwal kohal seiswate isikute wastu käiwaid andmeid kontroleeriks ta hoopis teisiti, kui samu andmeid, mis sihitud tuntud murdwargast wastu. Tal on muidugi õigus, kuid tõi ne hindamine nõuab aga, et andme saaks wähe-malt kordki läbitahtud nii nagu ta on, wabana igasuguste isikulistest, asjaolulistest, kohalistest, ajalikest ja korwalnähtustest. Ka oma enese „mina“—st peab püüdma sellejuures wabaneda. Meie oleme harjunud ütleva: „Nii ei talitaks ükski inimene“, „Selles ja selles seisukorras teeks ta seda ja seda“, „Selle tee pidi ta walima“, „Nii loll ei wõinud ta olla, et seda ja seda teha“, „Mina sarnasel korral oleks teinud nii ja nii“, ning nõnda edasi. Et aga inimene, kellel teistsugune haridus ja kaswatus, teistsugune filmaring, õigus ja iseloom, hoopis teisiti mõeldab, kawatse- ja tegutseda võiks, selle peale meie ei mõt-

legi. Nii mõnedki eksteed, mida kriminalistid kunagi tallanud, on neile kätte juhatanud nende oma „mina“.

Eraldamisele järgneb lahutamine. Iga andme lahutakse mõttes tema algosadesse ning waadeldakse siis iga osa üffikult. Seda tegewust wõime wõrrelda näit. kõrwa waatlemisega; kui meie ei oskaks kõrwa tema osadesse — palistus, wastu-palistus, alumine nibu, kõrwalapike jne. — jaotada, siis oleks meie waew ilmaaegne.

Misjuures waatepunktist andme lahutamist tuleb ette wõtta, see peab andmest enesest selguma; seda üldiselt ettekirjutada ei saa. Weidike järeldamiseks abil aga leidub alati kohane waatepunkt. Enesest mõistetaw, et lahutamine sündigu alati kindlas järjekorras.

Soosat analüüsimist peab eriti soowitama tunnistajate seletuste hindamisel. Teatavasti tuleb tunnistajate seletustes tihti küllalt ette puuduliku tähelepanemise tõttu tekkinud ekstusi kui ta meelga waletamist. Ekstusel juhtumisel on parem abinõu ekstuse põhjuse ülesleidmiseks, kui tunnistajaga üheskoos tema tähelepanekute langas üles arutakse ja seega iga lüli tema otsuste ahelast päewawalgele tuuakse. Wäsimatalt päritakse temalt järele, mida ta tõepoolest näinud ja mida otsuste järeldamise teel saawutanud, kuigi ta sarnase peale-tükkimise pärast pahandaks ja kriminalisti puuduliku arusaamisega inimeseks peaks. Just seesugused inimesed, kes oma waatlemisandega armastawad hoobelda, langewad tihti kõigenarrimate ekstuste ohwriks. Üffikasjalik järelepärimine selgitab enamasti ka mitte wähem kardetawaid meespidamise wigu. Wiimaste hulgas on tähelepanemise wäärt mõjuwalduste — suggestioonide — kaudu moonunud mälestused, kus keegi kolmas isik, kas meelga ehk ilma, tunnistajale oma mõtled jutuajamisel pähe isutab, millega wiimane hiljem oma tõsiseid mälestusi „parandab“. Sjegi kriminalist-ülekuulaja võib wastu enda tahtmist sattuda suggereerija osasse, kui ta näituseks kurikuulsaid „ja“ ning „ei“ga wastawaid küsimisi ülekuulatawale ette laob: „See oli ometi nii?“ — „Kas mehel ei olnud mitte must mofa-habe?“ jne.

(Järgneb.)

Kirjadest toimetusele.

„Eesti Politseilehe“ toimetusele.

„Eesti Politseilehes“ nr. 6 ilmunud artikli kohta peal-kirja all „Posti puudused“ palun toimetust alljärgnewat selgitust lahkesti oma auwäärt ajakirja lähemas numbris awaldada.

Ragu politseilehe toimetusest tagasisaadud ümbrikust,

mille üle kirjeldus ilmus, näha, seisab selle peale Tallinna peapostkontori „E“ tempel, mis tõendab, et postmargi puudumist juba selle lehe arasaatmise juures Tallinnas tähele pandi. Ka ei ole selle ümbriku peal jälge näha, mis tõendab selleks, et mark oleks peale keelbitud olnud.

Kuna politseilehe toimetuse oma ajakirja mitte harilikult

ajalehete saatmise korra järele ei saada, siis on artifits avaldatud arvamine, „et see omal ajal Tallinna postkontoris vastu võeti ning edasi saadeti, siis peame oletama, et sel saadetisel postmark peal oli. Wiljandi jõudis ta aga ilma postmargita,“ — täiesti ekslik, sest et toimetuse poolt saadetakse ajakirjad lihtristpaela saadetistena postile tasuta ja ilma mingisuguse võrdluse vastu võetakse. Nõnda võib kindlasti oletada, et kõne all olevale ristpaelale üldse marki peale ei kleebitud, vaid ta toimetuse poolt ilma margita postile anti. Ja, nagu toimeetus ise tõendab, et „kirjeldub juhtumine ei ole sugugi ainulene meie tegewuses. Iga saadetu järele leiame oma postkastis ära saatmata politseilehe eksemplaare, millel margid puuduvad,“ siis võib ka Tallinna postkontor iga saadetu järele selgeid tõendusid tuua selle üle, et mõnede politseilehe eksemplaride peale pole marke kleebitudki. Ühelt niisuguselt tõenduselt on Wiru-

margid mitte sagedamini saadetiste pealt ära, kui teiste riikide omad. Sellepärast võibelda, et sellel alal postiametkond kõit teinab, mis tehniliselt meie oludes vähegi võimalik olnud. Samuti saab postiametkond ka tulewikus selle eest hoolt kandma, et seni märgatud puudused postielus kõrvaldatud saaks.

Posti-telegraafi-telefoni peawalituse ülem J. R i t a n d.

Toimetuse märkus. Meil ei ole mõtet olnud posti peawalitust „avalikult süüdistama hakata“. Meie pöörasime postivõimude tähelepanu selle asjaolu peale, et postmarkide liim väga halb on ja et selle tõttu postmargid saadetiste pealt kaduma lähewad, mis tüütawaid sefelidusi sünnitab. „Timestuse avaldamisega“ seda asjaolu parandada ei saa: siin peaks lihsalt parem liim tarwitusele võetama.

Et meie postmargid senini võimatu halwa liimiga

Kohtuminister Jaak Reichmann.

Sünd. 16. (29.) mail 1874 a. Wiljandimaal Tarwastu wallas; hariduse saanud Treffneri ja Tartu kroonugümnaasiumides ning Peeterburi ülikoolis; 1901 a. kohtuameti kandidaadiks Tallinna ringkonnakohtu juures; 1902 a. wabatahtlisena wäeteenistuses ja siis wan. adm. abiliseks Tartus; 1903 ja 1904 a. reisis wäljamaal; siis uuesti wan. adm. abiliseks Tallinnas; 24. 9. 1911 peale waanutatud advokaat siinsamas; ilmaõdja algul, kui lipnik, wäeteenistuse kutsutud; 1917 a. 47-da korpuse sõjakohtu protokollri abiline; wabanese wäeteenistusest 1918 algul ja asus Tallinna; 13. nov. 1918 kohtupalati wanem esimees; 25. jaan. 1921 kohtuminister.

Jakobist tagasiõndatud lehe ristpael, mille peal ei ole postmarki ega ka mingisugust kleepimise jälge näha.

Sama tõendawad ka 4. weebbruaril postile politseilehete seas toodud neli selle lehe eksemplaari, mis olid aadressseeritud: Rakke, hra Karl Orre'le, Rakvere linnavalitsusele, Kuresaare — Saaremaaakonna politseiwalitsusele ja Kuresaare politsei amet. hra N. Steinbergile, mis kõit postile tuues ilma markideta olid ja mingisuguseid kleepimise jälgi ei lanna, mille üle wastaw akt tehtud ja mille äratiri Tallinna postkontori poolt toime-
tusele saadetud on.

Elpooltoodud selgitust ja seal nimetud fakte arwesse wõttes, leiab postiametkond, et temale politseilehes tehtud etteheited täiesti teenimata on. Sellepärast ei saa imestust avaldamata jätta, kui lerge käega, ilma et asja lähemalt järele waadataks, awalikult süüdistama hakatakse.

Mis puutub postmarkide äratukumisse kirjeldelt, siis, nagu wiimajel ajal tähele võib panna, ei kudu meie post-

taetud olid, teab iga postisaatja. Sellest asjaolust teaks postiwalituse ülemale ka iga postiametnik kõnelelda. On ju Tallinna postkontoris igas toas, kus postisaadetisi vastu võetakse, liimipotid ülles seatud, et postisaatjad marke omi saadetistele peale kleepida võiks. Nii siis näib ka Tallinna postkontoril teatud umbusaldus postmarkide liimi vastu olevat. Kui meie aeg mitte kalliks ei oleks, siis wõiksimme sadandeid tõendusid selle üle muretseda, et postmarkide liim tõesti kõlbmata on. Kuid sellest asjaolust ei taha midagi teada. . . postipeawalituse ülem!..

Meie wõiksimme küsida hra Ritand'ilt, kuidas võib postmark, mille liimi korda ainult aimata võib, nähtawat märki postisaadetise peale järele jätta? Kui oletada, et politseilehe talitus tõesti mõned lehed postmarke peale kleepimata postile ära annab, siis kuidas seletada seda, et mõned neist ilma postmarkideta Tallinnast edasi saadetakse, kuna teised jälle siin kinni peetakse? Saawad

ju kõik politseilehe eksemplaarid postipeal enne edastamist tembeldub. . . Kuid meie ei arva sündfaks pitemat poleemikat selles asjas hra Rikaud'iga ajada. Igal suuremal ettevõttel, nii ka postil, on paraku oma puudused, kuid neid ei peaks salgama; neid tuleb kõrvaldada. Nähtavasti on postimõimud selles suhtes juba samme teinud: viimased postmargid on parema liimiga.

Korbniku soov.

Olen puhastwerd postikordnik; see tähendab: posti-pealt tulen ja sinna tagasi lähen; ning see on kõik. Mis mina wabadel aegadel teen, see ei puutu peale minu kellegisega! Aga inimene tahab ka wahel oma hinge mustusest puhastada; siis tahan ka mina üles tunnistada oma patud.

Oleme enamasti kõik demobiliseeritud sõdurid ja sõjawaest wabastud ainukese warandusega, mis meil seljas ja taskus oli. (Taskus oli küll rohkem tühja tuult kui raha.) Kall on meil nüüd sarnane, et igapidi ots-otsaga wälja

tuleme. Kui juhtub waba aega olema, siis murrad alati pead, kuidas aega mööda saata? Magan, loen raamatuid (kui neid olemas on), aga fiiski kipub minul, noorel inimesel, aeg igawaks minema ja selle unustuseks tuleb tihtigi ette, et káarakat wõtan. Tahaksin heameelega tuhugile teatrise minna ehk korraldiku seltskonda, aga selles puudub raha ja riided. Siis oleme sunnitud ka oma-sarnast seltskonda otsima. Aga mis on selle järel-dus: „Di, waga paha!“

Nustud „E. Politseileht!“ Teie olete ainukene asutus, kellele wõin oma tundmused awaldada ja nõu paluda. Meie kõikide politseiametnikkude soov oleks, et teie nõu ja teoga hoolitseks selle eest, et meil mingisugune kultuuriline kodu asutakse, kust meie tarwilikku raamatuid wõime lugemiseks saada, näitemängusid toime panna, igawiku-tundibel malet ehk damkat mängida, muusikat kuulda, spordis areneda, et terweteks, karseteks ja tugewateks saada. „Terwes tehas on terve waim“ ütleb wanašona. Korbnik.

Kohtutoast.

Matu politseiniit

Õhtul 13. nov. 1920 ilmus Tallinnas, Ostari tän. nr. 5 Marie K u u m i korterisse erariietes isik, kes ennast kriminaalpolitseiametnikuks nimetas ja teatas, et ta läbi-õitmise toime paneb, sest temal olla teada, et Kuum wiinaga kaubelda. Läbiõitmisel leitud 2½ toopi piiritust. Ceda kaasa wõttes, kutsunud wõõras Kuumi enesega kaasa et politseijaoskonnas asja kohta protokollu teha. Kuna Kuum kaafaminemiseks kohe nõusolekut ei awaldanud, kwardanud tundmatu teda remolwriga ning teinud ettepaneku, temale 3000 mt. maksu, mille maksmisel asja lubanud ülesandmata jätta. Juhtumisi pole Kuumil niipalju raha olnud; siis leppinud läbiõitija 1300 margaga, millese summa ta oma käega Kuumi käetokist wälja wõtnud.

Särgmisel päeval ilmus sama isik uuesti Kuumi korterisse ja nõudis puuduwa summa wäljamaksmist. Kaaselanikkude abil läks Kuumil korda wõõrast 5. politseijaoskonna kantseleisse toimetada, kus selgus, et see sama jaosk. wanem kordnik Wolbemar J ä ä g e r oli. Ülekuulamisel ei tunnistanud wiimane ennast raha wäljapressimises mitte süüdlaseks, waid tõendas, et Kuum temale läbiõitmisel altkäemaksu pakkunud, et tema asjast illemusele ei teataks; tema pole aga raha wastu wõtnud, waid Kuumi jaoskonda toimetanud protokollu kokkuseadmiseks. Selle wastu seletas aga jaoskonna korrapidaja wan. kordn. Kägu, et mitte Kuum Jäägeri, waid Jääger Kuumi poolt politseisse toodud.

Suurduusel selgus, et Jääger peale eelnimetatud juhtumise weel Pelgulinna asuwatelt kaupmeestelt Maripuu ja Pogarfelbitilt kumbagilt 1000 marka altkäemaksu wõtnud, ning nende kohta keelatud ajal kauplemise pärast tehtud protokollu edasiandmata jätanud.

12. sept. 1921 oli asti Tallinna-Haapsalu rahukogus

arutusel, kus kaebelune Wolbemar Jääger kõigi isewalike õiguste kaotamisega 3 aastaks wangiroodu ja 1000 marka kohtumaksu maksmu mõisteti. Otsusega mitte rahul olles andis kaebelune kohtupalatile palwe asja uuesti läbi waadata ja teda õigeks mõista, sest et ainjad tunnistajad selles asjas, Kuum, Maripuu ja Pogarfelbit, samas asjas ka kahjutannatajatena esinewad, ning sellepärast erapooletud olla ei wõi; politseiteenistuses olnud tema alles algaja, pole läbiõitmise korda teadnud.

Kohtupalat kinnitas rahukogu otsuse.

Rõweli surma mõistetud.

Õhjel wastu 7. detsembril 1920 a. tapeti Tartu-maal Wolbi mõisa majas elutsewad Jüri P o l t s m a n n ja Anna E r m a n n järeleal kombel ära. Tapute maja oli suure tee ääres, ning rõwimine pidi õhtul toimepandud olema, mida 9. tunni peale seisujäänud kell tunnistas, mispärast siin waga jultunud rõwliatega pidi tegemist olema. Rõwliid olid tapmist toimetanud kirwe ja noaga, nagu seda haawad tunnistasid. Elutoas olid kõik sahtlid ja kapid lahti murtud ja asjad segamini pillutud. Tartust kohaleõitnud kriminaalpolitsei ametniku Kor'i poolt pandi asja üle wali uurimine toime. Ümberkaudseid elanikke ülekuulates sai ta teada, et Wolbi kõrtis olnud 3. detsembril tuntud rõweli Alfred P u u s t a ühes tundmata isikuga. Kõrtsemehe seletuse järele olnud teine isik, kes oma passi temale näidanud, Karl M ä g i. Mõlemad olnud warustud pikkade pussidega, nagu lihunitud neid kannawad. Wolbi kõrtist läinud mõlemad kella 4 ajal pärast lõunat ära. Edasi läks korda kindlaks teha, et mõlemad Elitwere mõisas Juulie M u u l i juures õdd olid maganud, peale selle kui kuriteo olnud toime pannud.

Ülekuulamisel seletas Muul, et Puusta ja Mägi tõesti

olinud tema juures õdumajal, kuhu nad wara õhtul juba tulnud. Wolbi ja Eliwere wahet on 7 wersta. Hiljem aga tunnistas Muul üles, et mõlemad tulnud sinna hobusega; hobune olnud väga märjaks aetud. Õsjel kõneleud Puusta, et nad mõrtsukatöö toime pannud, kuid surmaahwardusel keelanud sellest kõnelema. Hobusemees tulnud Puustale ja Mägise ka järgmisel hommikul järele, kuid need olnud siis juba ära läinud. Ka läks Kork'il korda kindlaks teha, et hobusemees olnud Wolbi mõisa lähedal elutsew Eduard M ö l d e r. Wiimase seletuse järele wõtnud ta kaks tundmata meest kella 6 ajal peale oma kodust ja sõitnud otsekohe Eliwere mõisa, kuhu nad umbes kella pool kahelja ajal jõudnud. Nõnda pidi kuritegu toime pandama kella 4 ja 6 wahel. Kuid siin wiis kahtlusele seisumajäänud kell.

Asja arutamisel sõjaringkonnakohtus selgus see lastumine. Nimelt, oli juurdluses jutt ümberöödud kellast, mis 9. tunni peale seisma oli jäänud. Tunnistajate ülekuulamisel selgus, et kõne all olew kell olnud harilik äratuskell. Nagu kõigil teada ei jää sarnased äratuskellad seisma, kui nad küljeli wisatud saawad, kui seal

juures mitte väga raskest tõuget ei antud. Niisuguse juhtumiseega oli ka siin tegemist. Rööwimine ja tapmine pandi korda kella 4 ja 6 wahel, millal ka kell küljeli paisati. Et harilikult taluinimesed talwõhtutel wara magama heidawad, wõis arvata, et kell eelmisel õhtul kella 8 ajal üles keerati ja käis kuni 9-ni järgmisel õhtul, ning jäi siis seisma selle tunni peal, mis asja uurimisel wõimused walejätile wiis.

Kohtu ees Alfred Puusta ei olnud, sest ta oli mõni päew enne seda kohtuotsuse järele rööwimiste pärast maha lastud. Karl Mägi süüdistus tapmises sai tõendatud tunnistajate seletuste tõttu ja kohus mõistis ta surma mahalaastmise läbi. Kurjategijate warjaja Juulie Muul ja küüdimees Aleksander M ö l d e r endid süüdi ei tunnistanud. Kohus leidis siiski, et Juulie Muul on süüdi kahe mõrtsuka warjamises peale toimepandud kuritegu ja tal hästi teada oli, et Wolbi mõisa juures nende poolt ära tapeti ja paljaks rööwiti kaks inimest. Muul mõisteti 1 aastaks wangi. Aleksandri M ö l d e r i süü ei saanud tõendatud ja kohus mõistis ta õigets.

Nädala ülewaade.

Mõisatöölised ja iseiseiswad sotsialistid, Eesti keele arendamine, Johan Pitka, Euroopa keerdõlm.

19. j. k. p. peeti Tartus mõisatöölise ehitajate koosolekut, millest 112 saadikut osa wõtsid. Koosolekust tahtsid sõnadigusega osa wõtta iseiseiswad sotsialistid — Riigikogu liikmed. Seda ei lubatud. Gra Zoonas tahis peale koosoleku lõppu ometi kõneleeda, kuid koosolijate poolt trambiti maha.

Nii päewalehtede sõnum. Meie peatume tema juures, kui nähtuse juures, mis sellest räägib, et meie töölised iseiseiswate sotsialistide ja „seltsimeeste“ kommunistide hukkuma mõju alt ikka enam ja enam wabanewad. Iseiseiswad sotsialistid mõtlewad, et mõisatöölise koosolek neile tänuiliku juhust annab oma meeleut kihutustööd jätkata. On ju mõisatöölised nimelt see rahwastiht, mille heaks meie agraar-reform senini kõige wähem teinud on. Kuid selle peale waatamata effisid meie sotsid rängasti. Mõisatöölise saab juba aru, et kui tema sotside järele kõndima hakkab, siis tema midagi ei wõida, waid ka seda kaotab, mis temal on. Kuidas meie iseiseiswad sotsialistid rahwa kasu ja töölise huwifid mõistawad, sellest wõiks ehk kommunistide kaswamatud weidite kõneleeda. . .

Aladeemilise emakeele-seltsi aastakoosolekul Tartus esines mag. Saareste ettekandega waja-duse üle Eesti keelt arendada. Tema tähendas väga õieti, et kui meie tahame haritud rahwas olla, siis oleks üks tähtsamatest ja esimestest eeltingi-

mistest selle tarwis ühine keel terwele rahwale, kindel kirjawiis. Kuid just see eeltingimine puudub meil. Põhjuselks on see, et Eesti keel, kui õppeteel, meil uus aine on. Et teda järeldusrikkalt arendada, selleks puuduwad meil keele-tundjad õpetajad. Ka üldine, tingitud käesolewatest olukordadest kooliõppuse nõrkus ning õppe-raamatute alawäärtuslikkus etendawad siin teatud osa.

Ettekandja leidis, et walitus peaks rohkem tähelepanu selle kurwa asjaolu peale pöörama. Olets tarwis ülikoolis stipendiumi lüua keeliõppimisele üliõpilastele, aghindu määrata paremale õppe-raamatutele ja alaline kontroll kirjawiisi järele sisse seada, nihäsi haridusministeeriumi kui ka ülikooli poolt.

Aladeemilise sõnumi eest ei ole kahjuks näha, kuidas emakeele-selts selle ettekande wastu wõttis ja mis seisukohale tema asus. Kuid waitides temast mõbda minna ei tohiks keegi, kellesse asi wähegi puuuub. Meie keele nõrkus ja mitmekesine kirjawiis on sarnased puudused, mille kõr-waldamiseks aeg oleks tõsijaid samme astuda. Kuid ütsitud kased siin asja ei paranda. Olets tarwis keskkoht lüua, millist kõik asjast huwitub asutusel oma ehitajate läbi osa wõtaksid, ni kui haridusministeerium, ülikool, emakeele-selts, Eesti kirjanduse-selts jne.

19. weebuaril pühitses Tallinn Johan Pitka wiiekümneaastast sünnipäewa.

Kriminaal-politsei ametnikkude esimene kursus.

Raiooniülemate kursuste korraldajate lahtel vastutusele võimaldati krim.-politsei noorematele ametnikkudele ja agentidele käesoleval aastal korvuvatest kursustest osa võtta. Esimesele ühiskursusele, mis kestis 10. jaan. kuni 5. veebr., lähetati kõikidest osakondadest kokku 18 noor. ametnikku ja 12 agenti. Viimastest saadeti kursustele ainult need, kellel vastav eelharidus ja kes ise soovi avaldasid endid noor. ametn. kutsele ette valmistada.

Seesugust ühiskursuste mõtet tuleb igatahes kordalainuks pidada. Kõigepealt on kaunike summa kokku hoitud, mis muidu krim.-politsei ametnikkudele eraldi kursuste korraldamisega oleks tulnud anda, nagu lektorite tasu, ruumide üür j. m. Kõik ka kursuste programmi küsimusest, mis mõlemate politseiharude tuntavalt lahkumisevate tegemusalade tõttu paratamatalt üles tekkis, saadi õnnelikult üle. Nimelt on kõik igapäevased ennelõunased tunnid, mil läbi võetakse üldised ained — seaduste ja sunduslikkude määruste tundmine, kuritegude jälgimise tehnika üldine osa, tolli-, aktsiisi- ning terwishoitu

määrused — mõlemist politseist kuulajatele ühised, kuna pealelõunased tunnid mõlemate erialade jaoks võeti; välispolitseinikkudel — reaõppus ja taktika, krim.-politseinikkudel — jälgimise tehnika üldises osas ettetulevad praktilised katsed ja aktsiite kuriteoliitide jälgimise meetodid. Peale selle korraldati viimastele veel 6 tundi poliisõppust instruktor E. Hermann'i juhatusel.

Esimene tuli krim.-politseinikkudel anda kahe järgus: esimesel päeval üldistes ainetes ühiselt raiooniülematega ja teisel päeval krim.-politsei peavalitsuses täiendavalt jälgimise tehnikas kohalike juhtivate jõudude osavõttel. Muuseas sai teisel eksamidpäeval ka viis isesugust proovi ette võetud kursistide ametile vastavuse hindamiseks meie lugejatele tuntud dr. Schneideri meetodi järel („E. P.“ nr. 8). Katsete tagajärgedest teatame vast edaspidi lähemalt.

Wälja arvatud mõned ärsitid, teha lõpulikul hindamisel nõrgaks tunnustati, andsid kursistid eksami rahulolevate tagajärgedega.

Jstuvad esimeses reas, paremalt poolt allates: Tallinna politseiülem Saar, politsei-inspektor Jakobson, kohtupalati prokurööri abi Saks, politseipeavalitsuse ülem Ruben, kriminaalpolitsei peavalitsuse ülem Ruus, Tallinna kombineeritud osakonna juht Dr. Rütman ja kriminaalpolitsei inspektor Siit.

Meie ei hakka jubilaari teeneid isamaa ees üles lugema. Piika, kui üks agaramatest Cesti sõjavõimu loojatest, kui anderikas merijõudude korraldaja ja wahwa juhataja on igale eestlasele tuntud. Piika teeneid saab Cesti ajalugu hindama. Meie aga soovime jubilaarile veel palju, palju aastaid, et tema oma edurikast tööd isamaa auks ja rahwa kasuks jätkata võiks.

*

Mida ligemale Genna konverents jõuab, seda keerulisemaks muutuvad rahvuswahelised asjaolud.

Inglismaa laed on osalt seotud: Sirmaal on jällegi korratud nii suured, et Inglise walitus sunnitud oli oma wägede ewakueerimist sealt seisma panema; Indias, mille walitsemisele mitte wähe Inglise werd ohwerdud, on seijuford põnew; Egiptuses on rahutused.
Kõik seda asjaolu kajutab Prantsusmaa: Poincaré ei näita sugugi tahmist Lloyd George'i Euroopa majanduse ülesehitamise programmile läheneda. Kui Euroopa majanduslifest ülesehitamisest kõne on — seletab Prantsuse ajakirjandus, — siis ei tohi unustada, et Prantsusmaa oma põhjapoolsete äralaastatud maakondadega kõigeisiteks abi wajab. Selle tõttu ei tohi Prantsuse walitus Saksamaale heakstegemise maksudest midagi kinkida.

Ribedus Inglismaal Poincaré poliitika tõttu ei ole wäike. „Pall Mall Cazette“ näituseks leiab, et Prantsusmaal sugugi arusaamist pole

Genna konverentsi otstarbest. Leht arwab, et raskused kõrwalduksid, kui Briti walitus teataks Prantsusmaale, et tema osawõite konverentsist üleliigne on, kui teised riigid nõus on ilma Prantsusmaata küsimusi harutama.

Mõistagi, et Genna konverents ilma Prantsusmaa osawõtmiseta reaalseid tagajärgi Euroopa majanduse ülesehitamises saawutada ei suuda. Sama wiljakuseta oleks konverentsi töö, kui Prantsuse poolt ülesseatud tingimine — Versailles'i rahulepingu muutmatus — wastuwõtmist leiaks.

Lähedas-idas lähewad Inglise ja Prantsuse wastolud ka terawamaks Wene küsimuses näib Prantsusmaa oma radu käiwat. Ehk küll Prantsuse poolt ajakirjanduse teated lähenumise üle nõukogude Wenemaaga ümber lükati, siiski on ümberlütamata see asjaolu, et Moskwa walituse usaldusmees Skobelew juba kauemat aega Pariisis wiibib, kus ta elawat läbitäimist wälisministerruumiga alal hoiab. Ka Prantsuse ajakirjandus näitab korraga suurt huwi Wenemaa wastu. „Matin“ annab juba kolmanda wõtte Wene wõimumeestega — seekord Wene kaubanduslise delegatsioonijuhiga Stomonjat'iga Berliinis.

Uusi raskusi liitlaste leeris sunnitawad ka keerulised asjaolud Staalias, kus Bonomi kabinet parlamendi poolt kukutati. Staalia kuningas pärast seda, kui uue walituse moodustamine ei õnnestunud, palus Bonomit ametisje jääda. Müüd on aga parlament Roomas teist korda walitusele umbusaldust awaldanud.

R.

Sündmused.

Tapmiue.

Petseri maakonnas, Petseri-Wastseliina tee ääres üffitus majas, Serga küla läheduses, 15. weebuaril s. a. kestkäewa ajal, on selle walla naiskodanik Alulina Senjoni tütt. Kütt, 43 a. wana, kolme noa-haawaga ära tapetud.

Kohalikel krim.-politseil läts ka tohe korda mõrtsukat — Zebosta walla, Belskwa küla kodaniku Nikolai Zwani poeg Godakow'i, 18 a. wana, tabada. Wiimane tunnistas ka oma süü üles, seletades, et tema Wastseliina maanteed mööda tulles, eelpool nimetud talusse sisse läinud, et süüa küsida, mida temale selle maja perenaine ka annud.

Peale jöömist küsinud Godakow perenaise käest kirwest, mida wiimane ka wäljast aidast toonud ja millega ehitmine enese saapa apjatit kinnitanud.

Peale selle oli mõrtsukas, kui tema küsimise peale, kus maja peremees on, wastatud, et wiimane Petseri laadale sõitnud, toas edasi tagasi löndides ja wilet ajades, tapmise plaani, rööwimise eesmärgiga, wälja mõelnud ja tohe maja perenaisele sealtjamaast toast riulilt

wõetud puschnoaga esitaks selga löönud, kusjuures tiiski wiimasel korda läinud toast õue pääseda? Wäljaspool ust saanud aga mõrtsukas unesti oma ohwri kinni ja löönud siis temale teise haawa noaga pahema külje sisse, mille peale wiimane kurjategijale taha käega pea ümbert kinni haaranud, et wõimalust anda oma detütrele, 8-aasasele Marie K a l j u s a a r'ele, kes toas oli, ära põgeneda. „Maani põgene!“ jõudis ta weel hüüda.

Selle rüülemise ajal läinud korda mõrtsukat oma põuest lahtiise noa, mis tapmise eesmärgiga sinna peidetud, wälja tõmmata ja sellega ohwriku rindu torgata, misjulgune haaw arstlikel ülewaatusel surmawaks tunnustati. Mõrtsukas, kartes, et tütarlaps, kellel korda läts majast ära põgeneda, rahwast kofku kutsus, ja teed mööda maja poole lähenevat meeserahwast nähes, pani jooksuma.

Saawatud Alulina Kütt, kes arwatawasti lähedalolewasse Serga küllasse põgeneda mõtles, kuhu were jäljed wiiwad, langes 60 sammuga oma majast eemal furnult maha.

Ülakuulamisel seletas mõrtsukas Godakow, et temal ka kawatsumis olnud majas olewat tütarlast ära tappa.

Wargus.

15. stp. enne rongi nr. 3 ärasõitu Tallinna peajamast, warastati S. Pärnu tän. nr. 63 elustsewalt kod. Friedrich Wahtriku seestpoolt taskust rahatasku ühes 152.000 mrf. wäärtpaberitega ja 2000 mf. rahaga ära.

Sapse furnuteha

Leiti 14 weebbruaril s. a. Wõru turu peal asuwa wäljakäiguksõha puhastamise juures.

Rööwimine.

19. stp. kella 9 ajal läinud Narowa walla kodanik Anton Juri p. Kronk ühes Juri Lauri ja Johannes Tõnis'ega Komarowa küla poolt mööda raudteeliini kojupoolle. Neile tulnud wiis sõdurivietes isikut järele. Neid kohtades käskinud üks sõduriteft „soomust teha,“ mille peale sõdurid Kronki kinni pidanud ja taskuid läbi otsides temalt ära wõtnud mustast nahast rahatasku 6323 mf. 50 p. rahaga ja mütsi.

Peale Kronki wabatslastmift jooksnud temale sõdurid weel järele, kuid pole teda enam kätte saanud. Kronk arwab sõdurid ettenäitamisel ära tundwat.

Tume lugu.

Dõsel wastu 15. stp. teatati Narwa krim.-politseile, et linna haigemaija toodud keegi raskestihaawatud isik. Kohapeal selgus, et kannataja oli Narwa linna kodanik August K., 29 a. wana, kellele puupult pärafoolikasse oli aetud. Arsti tõenduse järele olla soolikad läbi torgitud ja lootust elusse jäämise peale wähe. Märtner ise seletas, et 14-da stp. õhtul umbes kella 8—9 aeg 6-da Peetri ja Linda tänawa nurgal mitu isikut temale, seljatagant kallale karates, filmad kinni sidunud, teda hobuse peale asetanud, kuhugile maija wiidud, riidest lahti wõtnud kuni särgini ja kirjeldud tõõ korda saatnud. Siis pandud teda jälle riidesse, wiidud teda

jälle hobusega Tulewiku tänawale, kus filmad lahti tehtud ja teda lahti lastud. Sfituid pole tema millegi järele ära tunda wõinud, ega wõi ta ütelda, kuhu teda hobusega wiidi.

Wiimaste teadele järele olla haigemajas toimetud operatsioon õnnestanud, nii et lootust on haige paranemise peale.

Rööwimised.

19. weebbruaril s. a. teatas politseile Rae walla kod. Robert Jaani p. Wiigipuu, et 16 weebr. s. a. õhtul kella 5 ajal Tallinnast kojupoolle minnes, 2 wersta Mõigu furnuajast Rae mõisa poole, on temalt kaks tundmata isikut, teda rewolwriga lasta ähwardades, 5000 mrf. ära rööwinud. Asja kohta on juurdlus käimas.

20. weebbruaril s. a. teatati Tallinna-kriminaal-politseile kitarööwipalise Männiku jaamast, et umbes 2 wersta Sauksi küla sihis Lammemäe tee peal olla Sauksi külas. Jhaaki talus elustse Martin Eller kolme tundmata teerööwli poolt ära rööwitud, kusjuures Ellerit rewolwriga käest haawatud ja pea lõhki lõõdi. Ära rööwitud 15.000 marka raha, jalgratta gummid ja saapanahad.

Elufardetaw haawamine.

21. weebuari hom. kell pool 4 ajal teatati Tallinna-kriminaal-politseise telefoni teel keshagemajast, et sinna olla toodud raskesti haawatud peast sõiduworimees nr. 251, Riisentalampi tän. nr. 2 krt. 5 elustse Tallinna linna kod. Johannes Juri p. Katwell. Ülekuldamisel seletas Katwell, et tema olla kedagi tundmata meesterahwast sõidutanud Weerenni tänawalt olewa linna suguhaigemaja juureft ja sealt edasi sõites lõõdud temale, Katwell'ile, mingisuguse raske asjaga pähe, mille järele tema pulist maha kukkunud. Widadagi ararööwitud ei ole. Katwelli seisuford arsti tõenduse järele lootusetu. Juurdlus kestab.

Küsimused ja kostmised.

452. J. W. Küsimine. R. T. 1921 a. nr. 101 awaldatud määruses „wälistpolitsei ametnikkude ametisõitude tasu kohta“ on kindel summa sõidukuludeks ja päewarahaaks määratud ametisõitude eest oma ametkonna piirides.

Misfugune piirkond maal tuleks, selle määruse mõttes, lugeda raiooniülema ja jaoskonnaülema ametkonnaks, ja kas nendel ametisõidu puhul Tallinna linna on õigus saada sõidu- ja päewaraha, mis on R. T. 1921 a. nr. 27 ette nähtud?

Wastus. W. W. määrus 2. XI. 21. (R. T. nr. 101) on wälja antud 4. IV. 21. seaduse (R. T. nr. 27, sead. nr. 23) § 4 märkus 2-se põhjal; Riigikoju poolt 2. XII. 21. wäljaantud ametisõitude tasu seadusega (R. T. nr. 113) on eelmine seadus mafurujetatks tunnustatud; järje-

likult kaotas 15. XII. 1921. alates ka W. W. 2. XI. 21. määrus oma seadusliku aluse ning maksuwuse.

Selle uue seaduse § 10 järele on walitsusele õigus antud 5-da liigi ametisõitude jaoks kindlaid sõidukulude summajid kuu peale määrata; senini kui seda tehtud ei ole, tuleb nende sõitude eest tasu maksta 3-da liigi normide järele.

Kuna igal ametnikul wõib igaliiki ametisõite olla, siis tuleb sama seaduse § 9 kogu mõiste järele tasu nende sõitude eest ka liifide järele eraldi wälja arwata ja maksta. Sellest tuleb järeldada, et kui politseiametnikkele 5-da liigi sõitude jaoks kindel summa kuu peale oleks määratud, siis tema sõidud teiste liifide järele ikkagi eriti tasuda tulewad.

Mis tuleb lugeda ametkonna piiriks, selgub

jama seaduse § 9 ettenähtud 5-da liigi kirjeldusest.

435. **S. N—s. Küsimine.** Kas on maksivad lasteriistalad, mis diviisülemate poolt referwilastud sõjaväelastele määramata aja peale välja antud?

Vastus. Ei ole. Referwilastud sõjaväelased peavad lasteriistade load muretsema isiviilisi kutega ühefugustel alustel.

423. **P—ff. Küsimine.** Kas valdade tulekahju kordadel vastastikku abiandmise seltsid ka peavad tempelmaksu maksma kinnitunud (hinnatud) hoone väärtuse pealt, kui nad, seltsid, mingisuguseid maksusid oma heaks ei võta, muudugi peale kuludekatmise summade, näituseks: paberikulu, kirjatoimetajale jne.; või arvatakse niisugused seltsid heategevate seltside hulka, kellel tempelmaksu tarvis maksta ei ole? Kui on tarvis maksta, siis kui palju, kuhu ja kuidas maksta?

Vastus. Jah peavad, sest et nad heategevad asutused ei ole. Tempelmaksu suurus on ära tähendatud tempelmaksu tariifis nr. 10/22 (Kiigi Teataja nr. 71/72 1920.) kuna tempelmaksu maksmise kord sisaldub rahaministri määruses 10/14 jaan. 1920. nr. 553 (Kiigi Teataja nr. 8/9 1920).

282. **Pol. raiooniülem N. Küsimine.** Walla politsei raiooniülematele antakse tihipeale era-kaebtused sisse, nii kui: omavalitselt karjaga võõra heinamaa peal söötmine, üle wiljapõllu sõitmine ja teised võõra waranduse omavalitselt tarvitamise ja kahjutasumise asjad (R. N. S. §§ 145, 153-2) ning palju teisi sarnaseid asju.

Kohtus lepitavad pooled tihti ära. Bastasel korral kuulab kohus omakorda tunnistajad üle, keda juba raiooniülem ülekuulanud on.

Küüdsel ajal, kus pol. raiooniülemate õlgadel kõifugu maksude sissenõudmised, mitmetesiste teadete kogumine, mitmesugused kirjawahtused jne. lasuvad, oleks väga soovitatav, kui politsei ja kohtu wahel sisse seataks, et walla pol. raiooniülem sarnastesse protokollidesse ära tähendaks ainult tunnistajate nimed ja elukohad ning siis jaoskonna ülema läbi rahukohtunikule edasi saadaks. Sellega jääks praegumaksen kahukordne tunnistajate ülekuulamine ära ja raiooniülemad võiks oma otsekoheseid töid palju kiiremini täita.

Vastus. Ka neis süüteoasjus, mis leppimisega lõppeda võivad, on politsei kohustud juurdlust (дознание) toimetama ja selle siis kohtule edasi saatma, kui kahjusaja seda nõuab (Krim. Kohtupid. S. § 48, Senati selet. 75/184; 900/35, 67/50). Grand on tehtud ainult nende süüteoasjadele, mis kroonuasutuste seaduse

(Уставъ. каз. управл.) rikkumisest tekitavad (S. sel. 76/9).

Muudugi on siin tegemist ainult selle juurdlemisega, mida wenekeeles sõna „дознание“, mitte aga „слѣдствие“ all tuleb mõista. Milles „дознание“ siuliselt täies ulatuses peab seisma, seda ei ole seaduses täpisealt ära tähendatud. Seda tuleks Joinitzky arvamise järele järgmiselt mõista: 1) „дознание“ peab küllalt täielik olema, 2) sellepärast peab politsei kahjusaja poolt ülesantud isikud ülekuulama, kes süüteoasja selgitada võivad, kuigi seda ülekuulamist vormaalselt ei saa nimetada ja 3) milal „дознание“ küllalt täielikuks ja uute isikute ülekuulamine ülekaruseks muutub, seda ei otsusta mitte kahjusaja, vaid politsei ise oma vastutusel.

Kõigest sellest peab järeldama, et kui tahetakse erasüüdistusasjus seesugust üldist korda luua, kus politsei ainult ülesantud tunnistajate nimed ja aadressid üles tähendab, siis võib seda teha ainult maksma seaduse muutmise kaudu.

478. **Jaoskonnaülem —!— Küsimine.** 1) Ajutise seaduse 19/1—20 a. (R. T. nr. 18/19—20 a.) põhjal määratud omavalitsuse maksud peab wõlgnemisel politsei sisse nõudma. Seadus 3/1—21 a. (R. T. nr. 4 — 21 a.) näeb ette lijaraha võtmist ainult riigimaksu-wõlgade pealt.

Kas esimese seaduse § 56 mõiste mõits aluseks olla lijaraha võtmisele ka omavalitsuse maksu-wõlgade pealt sarnases juuruses, nagu viimases seaduses ette nähtud?

2) Kas R. N. S. § 21 ettenähtud süütegude wananemine annab politseile õiguse peale tähendatud aega kaebtuhi vastuwõtmata jätta, või peab tema harilikus korras juurdlust toimetama ja kohtuwõimudele edasi andma, kes omakorda nimetatud § mõiste järele talitab?

Vastused; 1) Ei või; 3. I. 21. seadus võimaldab lijaraha võtta ainult riigimaksu-wõlgade sissenõudmisel; 19. I. 20. seaduse § 56 korraldab ainult omavalitsuse heaks kuuluvate maksu-wõlgade sissenõudmise korda, kuid selle paragrahwi abil ei või mitte lijaraha võtmist laiendada automaatselt omavalitsuse heaks kuuluvate maksu-wõlgade peale, sest et see norm ei käi laiendama seletuse alla.

2) Ei anna; süüteo iganemise küsimuse otsustamine allub ainult kohtuwõimule.

468. **Luigeja N. M—kus. Küsimine.** Kas on meil maksen seltside kohta käiw 4. märtsi 1906 a. seadus? Kui ei ole maksen, siis milal ja misuguse seadusega see maksuwõtetaks on saanud?

Vastus: Jah, on maksen, kuid mitte täiel määrat; Wene ajutise walitsuse poolt 12. apr.

1917. väljaantud seadus (Coop. Yzak. nr. 98, pt. 540) ei ole 1906 a. seltide seadust mitte huupi maksuasetaks kuulutanud, vaid on antud „maksuete seaduste tühistamiseks, muutmiseks

ja täiendamiseks“, mille tõttu iga küsimuse juures selgitada tuleb, kas vastavad normid 1906 a. seadusest on 1917 a. seadusega muudetud või mitte.

Ametlik oja. Päewakäskudest.

Siseministri:

17. weebbruaril f. a. nr. 4.

§ 1. Aivaldan teadmiseks wabariigi walitsuse poolt 10. weebbruaril f. a. wastuwoetud korralduse Toompea lossi komandandi ülesannete ja õiguste kohta:

1. Toompea lossi komandandi ülesanneteks on:

a) Toompea lossi, tema ümbruse ja Riigivanema maja julgeoleku eest hoolitsimine ja selle järele walwamine.

b) Toompea lossi, tema õuede ja platsi siemise ja wälimise korra, puhtuse, korraliku kätmise, walgustamise ja tuletahjude ärahoidmise eest hoolitsimine ja selle järele walwamine.

c) Riigikogu esimehe või tema asetäitja korraldustele ja käskudele wastawalt Riigikogu koosolekute korraldumiste kõrwaldamine ja nende koosolekute wälimise rahja ja julgeoleku eest hoolitsimine.

d) Lossi maja ja platsi samuti ka Riigivanema maja piirkonnas kõigi politseiliste funktsioonide täitmine.

e) Kõigi muude ülesannete täitmine lossi ja Riigiva-

nema maja piirkonnas, mis Riigivanema ja siseministri poolt tema peale pannakse.

2. Toompea lossi komandant allub siseministrile ja seisab siseministri kantselei koosseisudes. Tema kinnitatakse ametisse siseministri ettepanekul wabariigi walitsuse poolt.

Märkus: Oma ülesannete teostusel peab komandant Riigivanema, Riigikogu hoone piirkonnas ka Riigikogu esimehe poolt antud käskte ja korraldusi täitma, neist peale selle siseministrile ette kandes.

3. Punkt 1. tähendatud ülesannete täitmiseks on komandandi käsutuses lossi sõjawäeline karaul, komandandi poolt wäljakutsutud wäline abi, majawalitseja ja lossi teenijad, igakõs wastawalt omale alale.

4. Lossi komandandil on õigus oma ülesannete täitmiseks Tallinna linna politseile korraldusi teha kui ka igal ajal sõjawäelist abi nõuda.

5. Wähemad juhtnõuad lossi julgeoleku ja korra kohta annab siseminister.

Ülmetused ja wabastused ameti alal.

Siseministri päewakäskudega:

Nimetatud: Elektromontööriks Genno Paalits, arwates 15. jaanuarist f. a.

Arweosafonna raamatupidajaks Thomas Neudorf, arwates 1. jaanuarist f. a.

Ministri kantselei ajutiseks masinakirjutajaks Marie Park, arwates 15. weebbruarist.

Wabastud: Ministri kantselei masinakirjutaja Hanna Moring, tema omal palvel, arwates 14. weebbruarist f. a.

Ringkirjadest.

Siseministri (kantselei):

17. weebbruaril 1922 a. nr. 252.

Korduvad iftagi juhtumised, kus kirjawahetused ministeeriumis ilma registreerimata, ifhest peawalitsusest ehk registreerimata teise edasi antakse, ehk jälle sissetulnud kirjade täitmisele asutakse, enne kui nad registreeritud.

Et niisugune kord korraliku kantselei asjaajamise juures lubamata on ja sarnaste registreerimata edasiantud kirjawahetuste tagant-järele jälgimine asjata tõbb ja aega ametnikkelt nõuab, palun kõiki peawalitsuste juhatajaid kohustada ametnikka, kellede kätte kirjawahetused täitmiseks antakse, enne kirjawahetuse täitmisele asumist selgusele jõuda, kas ta registreeritud ja eitawal korral registreerida lasta ning ifhtegi kirjawahetust ilma registreerimata mitte edasi anda ehk saata.

Eriti tuleb juhtida registreerimata kirjade saamise järele ja neid kohustada, et nemad ilma wäljaregistreerimata

kirju sisse ei kannaks enne, kui need wastawast registreerimata kirjade wälja kirjutakse.

Samuti, arweesse wõttes registreerimata kirjade sisseantud lauaühendi süsteemi, tuleb peawalitsusest kõigi allumate asutuste tähelepanu sellepeale juhtida, et kirjade peale wastamisel tingimata igakord täidetawa kirja nr. peale näidata, ehk jälle kui kiri alluwa asutuse omal algatusel mõnele endisele kirjawahetusele lisaks ehk täienduseks saadetakse, siis tingimata selle endise kirja kuupäew ja nr. ära tähendada.

Kõik kirjawahetused, mis lõpulistult täidetud ehk wastawa juhtiva ametniku poolt kausistikusse märgitud, tulewad ifhes kausistiku nr. äratähendamisega registreerimata anda lauajuhendisse wastawa märkuse tegemiseks ja lahtrise lauajuhendi nr. lõpetamiseks.

Politseipeawalitsuse ülema:

11. weebbruaril f. a. nr. 732/8752.

On juhtumisi olnud, kus wälispolitsei ametnikud mas-

seli arreteerimisi ja läbiotsimisi tänavatel ja wõõra-
majades on toime pannud.

Peawalitsus seletab siinjuures kõigile politseiametnik-
kudele kindlaks teadmiseks ja käsitamiseks, et masselisi
arreteerimisi ja läbiotsimisi võib ainult iseeneslikel tar-
bekordadel ette võtta, igakord selleks politseipeawalitsuse
ülema luba küsides ja täielisi põhjuseid etteandes.

Kärmisel juhtumisel võivad seda ka politseiuülemad
korraldada, kuid peavad sellest peawalitsuse ülemale kohe
ette andma, ära seletades, mis sugune tungiv tarvidus
selleks oli.

21. weebruaril j. a. nr. 405/56.

Minu ringkirjalise ettekirjutuse nr. 1—1922 a. osaliseks
muutmiseks teadustan, et edaspidi tuleb kõikide kaduma-
läinud revolvrite asemel kaotaja tulul uued 6.75 kal.
Browning-süsteemi revolvriv ostja ja peawalitsusele netti
muudatusest ette anda.

18. weebruaril j. a. nr. 652/11772—54.

Kiigi Teatajas nr. 88/89—1921 a. väljakuulutatud
ajutise seaduse koosolekute kohta maa-alal, kus sõjasea-

dus kaotatud, § 15 selgitamiseks seletan järgmist: Nime-
tatud § täherdatud walitsuswõimude all tuleb mõista
ka omawalitsusajutusi, mille tõttu omawalitsusajutustel
enesel kui ka nende korraldusel omawalitsusajutuse üles-
annete täidesaatjatel esitajatel on õigus igal ajal ja
nende poolt walitud kohtades koosolekuid pidada, ilma
et sellest politseis registreeriks. See minu ringkiri kõi-
gile politseiametnikkudele kiire korras teatavaks teha.

11. weebruaril j. a. nr. 524/10118—48.

Panen ette lasteriistade lubade pikendamise asjus
järgmine kord maksma panna: lasteriista lubasid wõib
pikendada enese tunnistuse teisel küljel, kuhu sellekohane
tempel lüüa tuleb ehk juurendelatud lehel, mis pilja-
tiga kinnitatud selleks, et wiimast wahetada ei saaks.
Iga loa pikendamise korral tuleb maks täiel määral
wastawalt markides ja rahas sisse nõuda. Margid klee-
bitasse igakord loale peale ja loa pikendamised tulewad
igakord uue järjekorranumbri all lasteriistade lubade
raamatusse sisse anda. Pikendused võivad olla 1 aasta
peale.

Westenurf.

Ranniku kiirrongi saladus.

Victor Whitehurst'i jutustus.

(2. järg.)

II

Esimeseks kuulati konduktor üle.

See seletas, et tapetul sakslase murrat olnud.

„Mille järele seda otsustate?“ küsis prokuröör.

„Kolmkümmend aastat kiirrongi konduktorina teenides,
olen paljugi kogemusi korjanud. Peaaegu alati wõin
aimata, kas reisiraja sakslane wõi prantslane“. Lõpuks
jutustas ta lähidalt, mis suguses oletus surmoteha leidnud.

Prokuröör pani talle veel paar küsimist ette ja ütles:

„Kas keegi teine ei pääsenud temaga sellis kupeesse?“

„Mitte, sir. Üks üks oli enne juba kinni ja
tema kätse peale panin ka teise lukku.“

„Tähen das, nagu näha, ei soowinud tundmatu teiste
reisijatega koos sõita?“ küsis üks kohtuuriijatejt.

„Wist mitte, sir.“

Kohtuuriija noogutas paljutähen dawalt peaga.

„Nii siis plaanitseb enesetapmine,“ soostas ta.

Konduktori järele kutsuti pangajuhataja Clinton ette;
sel oli väga kiire, ta sawatset veel wiimase rongiga
Londonisse sõita.

„Jstusin tapetust kaks kupeet eemal,“ seletas Clinton,
„ja tultusin raamatu kallal; äkitselt kuulsin tumedat
pauku. Almad olid mõlemad kinni. . .“

„Teie kuulsite pistolisi lastmist?“

„Sel momendil ei saanud hästi aru. Minuga ühes
istustid veel teised reisirjad ja ühiselt otsustasime, et see
mingisugune märguandmine on, mis uduste ilmadega
raudteedel tarwitakse. Niisugused asjad huwitawad
mind; kargasin pästi, waatasin esiteks ühest, pärast tei-

sest aknast wälja, kuid midagi ma ei näinud. Rong ei
seisatanud ja olin selle loo päriselt ära unustanud, kui
Borthamptonis ühe reisirja ootamata surmast teada sain.“

„Miksal kuulsite lastmist?“

„Ümber pool tundi peale Londonist wäljasõitu.“

„Lüki järg arsti kätte.“

See teatas, et surm kuuli läbi tulnud, mis paremast
ajust sisse tunginud; kuul oli pealuust läbi läinud ja
teisel poolt tükki konti wälja surunud. Arst tähen das,
et surm tõesti sel filmapilgul wõis juhtuda, kui mister
Clinton pauku kuulnud; siis kirjeldas ta surmoteha seis-
kut wagunis.

„Kas wõis tapetu kulludes niisuguse poofi sattuda,
nagu ta leiti?“ küsis kohtuuriija.

„Ei,“ wastas arst lähidalt.

Tema wastus sünnitas ärewust.

„See kõik on kärmiselt huwitaw,“ jätkas arst. „Minult
parema käega revolvriv vastu aju surudes, wõiks ta
sarnasel wiisil end surmata, ja — surm oleks ilma-
pifne olnud. Aga surm paremas käes leibus tasku-
rätik ja haawa juures polnud mingisuguseid pääsirohu
jälgi. Kuul on teda eemalt tabanud.“

„Kuid,“ lausus kohtuuriija, „nagu ma aru sain, leiti
revolwer kupeest.“

„See leiti juba enne minu tulekut,“ seletas arst, „ja
järgmine tunnistaja jutustab teile sellest; ei taha just
oma arwamistega peale tükida, fiska loen sel juhtumi-
sel enesetapmist wõimatuks.“

Dedektiiv tõendas arsti ütelist.

„Palun, jutustage kõik, mis puutub revolvrisse,“ tähendas prokuröör.

„Kasleriist leiti istepingilt, hoopis kaugel tapetuist. Lasta temast keegi ei võinud, sest kuulid olid kõik sees.“

„Tähepanelikult ottsin tupee läbi,“ arutas ta edasi, „ja, nagu arst juba jutustas, tungis kuul tundmatu pealuusse, sealt konti välja paisates. Kuid mina ei leidnud sealt ei konti ega kuuli.“

„Oli siis alen arvatud? küsis õigusteadlane.

„Jah, sealtpoolt, kus surnuteha lamas. Teine oli alles tõmmatud. Tean küll, miks selle küsimise ette panite, sir; kui aga keegi läbi lahtise akna väljast ta peale oleks lastanud, siis oleks pidanud kuul ajeme jätna vastasolevasse seinale. Vastuokja, kui kuul, pealuust läbi tungides, aknast välja lendas, tähendaks see et wagunist lasti, mis aga täiesti võimatu, jeda enam, et mõlemad ukseid lukus seisis.“

„Mida oletaksite siis niisugusel juhtumisel?“ küsis prokuröör.

Dedektiiv raputas pead.

„See on tingimata mõrtsukatöö; kuidas ta aga süüdis, ei või öelda.“

„Olete mingisuguseid abinõusid käpile võtnud?“

„Kõik mis võimalikuks leidsin.“

Ta lühas veel juure, et isiku selgitamiseks ühtegi tunnistust ei leitud; kohvrisk oli ainult pesu ja riided, ta need ilma nimetähedeta.

„Ja muud midagi?“

Tunnistaja kõhkleb.

„Veidi veel midagi, mis asja ehk võiks selgitada, kuid palun lüha sellest mõni aeg vaiktada.“

Politsei nõudmisel lühati asi paariks nädalaks edasi. Järgmisel kohtuistungil teatas dedektiiv, et ta midagi tähtsat leidnud pole; ta politseinspektor, kelle hooletsk uurimine usaldub, ei esinenud uute andmetega.

Võppude-lõpuks tegid kohtuuurijad weidra otsuse:

„Tundmatu poolt mahalastud tundmatu leitud.“ Aga ajalehtedes ilmus lähike teade „Uuesti saladuslikust tapmisest raudteel.“

(Järgneb.)

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wasutatav toimetaja: R. Reinberg.

Kuulutused.

Tunnistaste maksuwõtetaks kaduma-läinud isikutunnistused järgmistele nimedele peale:

- K a u k a s**, Johan Antoni p., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 9. 8. 20., nr. 9140. (2613)
- S a d**, Shisra Siimoni p., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 3. 7. 20., nr. 8995. (2613)
- J e n s o n**, Karl Karli p., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 25. 9. 19., nr. 611. (2613)
- K u s t a w u s**, Helmi Johani t., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 3. 1. 20., nr. 6305. (2613)
- K r a a n**, Alfred Alekseli p., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 17. 9. 20., nr. 9372. (2613)
- M a r t i n s o n**, Marie-Elisabeth Karli t., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 9. 4. 21., nr. 10551. (2613)
- K i i p s a a r**, Elfriede Karli t., välja antud Tartu l. pol. 1. jsk. 17. 12. 19., nr. 5048. (2613)
- M e i**, Natalie Johani t., välja antud Tallinna l. pol. 1. jsk. 22. 3. 20., nr. 9114. (2613)
- M e y e r**, Lydia-Aurora Martini t., välja antud Tartu l. pol. 2. jsk. 15. 10. 20., nr. 15625. (2613)
- S i r k e l**, Jaan Jaagu p., välja antud Tartu l. pol. 3. jsk. 4. 12. 19., nr. 2345. (2613)
- P o s t a k**, Wilhelmine Hendriku t., välja antud Tartu l. pol. 3. jsk. 2. 12. 19., nr. 2218. (2613)
- P e n s a**, Wilhelmine Jaani t., välja antud Laewa wallaw. 7. 10. 21., nr. 690. (2613)

Tunnistaste maksuwõtetaks kadumaläinud:

- P u k k**, Eduard Jaagu p., referwitunnistus, välja antud sõjaväe korralduswalitsuse inspektori osak. 25.7.21., nr. 4775. (5144)
- S a r o o s**, Aleksander Juhani p., isikutunnistus, välja antud Sinalepa wallaw. nr. 895; sõjaw. wabast. tunnistus, välja antud 1. ratsawäepolguist 16.7.20., nr. 10311. (4942)
- S o s i**, Prints Mardi p., sõjaw. wabast. tunnistus, välja antud Tartu rahwawäekom. 17.12.21. (2613)
- B e l t j i k o w**, Schmul Leiseri p., Leedu kodaniku peatusluba, välja antud sijeminiist. 8.3.21., nr. 8362. (2613)
- Ü n a p u u**, Hendrik Peetri p., isikutunnistus, välja antud Torgu wallaw. 27.8.21., nr. 677; sõjawäest wabast. tun., välja antud soomusr. diwiisi staabist 20.5.20., nr. 140. (6114)
- W u n d e r**, Jüri Jakobi p., isikutunnistus, välja antud Paaswere wallaw. 11.12.19., nr. 332; hobusepass, välja antud Paaswere wallaw. 2.3.21., nr. 573. (4785)
- G u u t m a n n**, Karl Dawidi p., isikutunnistus, välja antud Naspere wallaw. 23.4.20., nr. 1595; sõjaw. wabast. tun., välja antud juuse-neeriwalits. 19.4.20., nr. 2166. (4731)
- K e l d e r**, Gustaw Jaani p., sõjaw. wabast. tunnist., välja antud Wiru maak. rahwawäe üll. 26.2.22., nr. 455. (2426)
- L a m m a s**, Johannes Jüri p., isikutunnistus, välja antud Tall. l. pol. 4. jsk. 14.1.20., nr. 8014; hobusepass, välja antud Tall. l. p. 4. jsk. 14.12.20., nr. 319. (6814)

„Eesti Politseilehes“ nr. 10

ilmunud kuulutuse dienduselts seletame, et kõik wabariigi postiasutused wõtawad tellimisi

politseilehe peale vastu, mitte aga kuulutusi.

Talitus.

Väänemaakonna politsei Haapsalu jaoskonna ülem teatab, et kaub. sead § 514 põhjal

müüakse enampakkumisel

15. märtsil 1922 a., kell 10 hommikul Riikholdi walda Luksküla ja Dirhami rannawalwe postide juure kokkukoondatud merest väljahutud 121 kuub.-meetr. kase halgpuid 1 m. pikad, hinnatud 60.500 margaga peale.

Puid wõib näha müügikohal.

16. märtsil 1922 a., kell 10 hommikul Haapsalus, Riikliku tän. nr. 26 jaoskonnauülemale kantseleis Paaslepa walda, Telnise randa uhitud: I. 26 kuub.-meetr. kase halgpuid, 1 m. pikad, alghind 3920 marka, II. 30 mitmesuguses pikkuses ja paksuses männiplanke ja 1/4 sülda arj.-pikkuseid halgpuid, alghind 1072 marka. Puid ja plankud wõib näha Paaslepa w. Wöbla mõisas Puškowi ja metsawahi Johannes Toompuu juures.

Pakkumine algab alghinnast.

Puude ja plankide müügist saadud rahasumma omandamiseks on omakul digus, kaub. sead. § 542 põhjal, kahe aasta jooksul nõudmisega esineda siseministeeriumi administratiiv-asjade peawalitsuses.

Alati ajakõrgusel

reisab
Parikaste
fotograafia
Kuninga tän., 1

Riiklise politsei-hobusepidamise likvideerimise puhul müüakse 1. märtsil s. a. kell 10 hommikul Narwa linna politseiwaltitsuse kantselei juures

enampakkumisel

politseiwaltitsuse tarwitadaolew riigi

hobune, hobuse- ja sõidu-riistad:

1. Hobune	alghind 18.000 marka.
2. Saan-tekiga	20.700 "
3. Sõiduwanker (kales)	22.400 "
4. Üks komplekt hobuseriistu	2.000 "
5. Hobusetekk	500 "

Narwa linna politseiülem W e l d e m a n n.

Räpina paberiwabriku kontor

Tartus, Põiktän. nr. 6

Soomitab kõigeodavamate wabrikuhindadega kõiksugu

kantselei-tarbeaineid

nii kui: kirjutus- ja kuitwatuspaberit, aktifaanefid, laua-kartongi, pliiatsid, sulgesid, tinti jne. Asutustele, kes telliwad 1000 margaga ja suurema summa eest, saab hinnalalandus tehtud ja kaup postiga ehk raudteega ära saadetud. Tellimisi wõtawad vastu suusõnaliselt ehk kirjalikult ka kontori osakonnad:

Tallinnas — Wiru tän. nr. 7, l. 3

Pärnus — Riia tän. nr. 56

Tartus — Uueturu tän. nr. 15 5956

N. Raist ja Ko.

Riide-, naha-, saapa- ja puidukauplus soowitab alati juures wäljawalikus igasuguseid kaupasid.

Pärnus, Riikliku tän. 28. Telefon 110
959 Turu ääres 1 ja 2. „ 143

Kõigenõuetavamad ja
puhtamad saadused Tallinnas on

P. K. „ESTONIA“

Pudelipiim, kohwi- ja
wahukoor, wõi, juust,
sink, worstid,
munad
jne.

Kontor: Jaani tän. nr. 6. Kõnetr. 855

Ladud ja kauplus:

„Estoonia“ teatrimajas nr. 7
Kõnetr. 845.

Worstiwabrik ja piimaäri:

Wladimiri t. nr. 4. Kõnetr. 5-18

Telegrammi aadr.:

Zentrestonia 6622

PIIRITUSLAKI ja POLITUURIWABRIK

„FORTUNA“

TALLINNAS, Suure Tartumaantel nr. 47-a

Soowitab kaupmeestele ja tööstusele wasta-
was headuses oma tehases walmistatud

Lakki ja polituuri

6345

B. GOLDMANN

TALLINN

Wiruwärawa puiestee 13

PUDUKAUBA LADU

1573

KAUBAMAJA

Hermann REIWAS Tallinnas

Maakri tän. № 2, oma majas

soowitab suures väljawalikus kõiksugu

riide- ja pudukaupa

suurel ja väiksel mõõdul (en gros & en detail)

ajakohaste hindadega.

1575